

Warszawa, dnia 6 października 2025 r.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

UWAGI ZGŁASZANE W RAMACH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

zgłaszane do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, który wpłynął do Systemu Informacyjnego Sejmu w dniu 23.09.2025 r. („Projekt”)

(art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu RP)

Działając w imieniu **Polskiej Izby Paliw Płynnych z siedzibą w Warszawie**, ul. Słomińskiego 19/521, 00-195 Warszawa, wpisanej do rejestru przedsiębiorców (ale także do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej) Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS: 0000120987, NIP: 5260307979 (dalej również jako: „Izba”) oraz szeroko rozumianej branży paliwowej, w związku z Projektem zgłoszonym przez grupę posłów z Lewicy, przedstawiamy poniżej nasze uwagi do treści przedmiotowego Projektu.

W ramach projektowanych zmian, **postuluje się w art. 1 pkt 8 ppkt 1 lit. b Projektu rozszerzyć katalog miejsc, w których zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych o teren stacji paliw**

Proponowana zmiana:

- 1) jest niezgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania podmiotów i zasad wolnej konkurencji;

- 3) nie zawiera właściwego, a właściwie żadnego, uzasadnienia w przedłożonym Projekcie;
- 4) jest sprzeczna z zasadami poprawnej legislacji;
- 5) nie realizuje postulowanego celu ze względu na powszechną obecność w najbliższym sąsiedztwie stacji paliw wielu innych punktów sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych;
- 6) dyskryminuje w tej samej lokalizacji tylko jedną grupę przedsiębiorców bez żadnego uzasadnienia,

o czym szerzej poniżej.

Zatem wnosimy o wykreślenie w dalszych pracach nad projektem propozycji zwartych w art. 1 pkt 8 ppkt 1 lit. b projektowanej ustawy.

W ocenie Izby, takowa zmiana pozostaje w rażącej sprzeczności z określonymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadami i wolnościami, w szczególności z zasadą wolności działalności gospodarczej, o której mowa w art. 20 i 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zasada ta stanowi zarówno zasadę konstytucyjną, jak i podmiotową wolność podstawową. W obu znaczeniach wolność ta stanowi jeden z elementów (filarów, fundamentów) statuowanego przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej modelu ustroju gospodarczego.

Izba, co oczywiste, w pełni popiera ideę przeciwdziałania alkoholizmowi oraz wychowania polskiego społeczeństwa w trzeźwości, bowiem jest to istotna wartość wpływająca na zwiększenie bezpieczeństwa nas wszystkich, jednakże **brak jest zgody na ograniczanie swobody prowadzenia działalności gospodarczej w sposób naruszający, w ocenie Izby, polski porządek prawny. Owo naruszenie sprowadza się do projektowania przepisu, który pod szyldem walki z nadmiernym spożyciem alkoholu ogranicza swobodę prowadzenia działalności gospodarczej pewnej arbitralnie wybranej grupy przedsiębiorców, nie zapewniając faktycznego przyczynienia się do ochrony ważnego interesu publicznego.**

Przepis art. 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej dopuszcza bowiem możliwość ograniczenia wolności działalności gospodarczej **wyłącznie w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny.**

Ustawą, która ogranicza wolność działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, jest m.in. zmieniana Projektem ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Drugim koniecznym elementem jest zatem ważny interes publiczny. W orzecznictwie dominuje pogląd, zgodnie z którym reglamentacja obrotu napojami alkoholowymi znalazła konstytucyjne uzasadnienie w "powszechnie uznawanych wartościach" (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 kwietnia 1998 r. K 10/97). Zgodnie z powyższym, Izba nie zmierza do kwestionowania tego, że przeciwdziałanie alkoholizmowi stanowi emanację ważnego interesu publicznego, jednak **brak jest wymaganego przez art. 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej powiązania pomiędzy wprowadzaniem ograniczeniem, a ważnym interesem publicznym jeżeli zmiana zawężona jest wyłącznie**

do stacji paliw (stacje paliw - to niewiele ponad 2% wszystkich wydanych pozwoleń na sprzedaż i obrót wyrobów alkoholowych).

Orzecznictwo dotyczące materii ustawowego ograniczania swobody działalności gospodarczej niejednokrotnie zwraca uwagę, że **ograniczenie takie jest dopuszczalne, o ile dotyczy ono w równym stopniu wszystkich osób (podmiotów gospodarczych), które prowadzą działalność gospodarczą (sklepy) na danym terenie, a także, o ile takie ograniczenie chroni rzeczywiście prawa większej grupy, kosztem mniejszej** (tak chociażby Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygn. akt: II GSK 2466/14).

Omawiana regulacja Projektu nie odpowiada powyższym zasadom. **Godząc bowiem w wolności pewnej arbitralnie wybranej grupy społeczeństwa (podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia stacji paliw) stwarza się wyłącznie pozorną ochronę wyższych wartości.** Projektodawca bowiem zakazując m.in. sprzedaży wyrobów alkoholowych na stacjach paliw twierdzi (jak można się domyślić, chociaż nie zostało to wskazane w uzasadnieniu Projektu), że przyczyni się to do zwiększenia bezpieczeństwa na polskich drogach, poprzez zmniejszenie zjawiska jazdy po spożyciu alkoholu. Zdaniem Izby **przedmiotowa regulacja nie pozwoli na osiągnięcie takiego efektu, a tym samym nie znajduje wobec niej zastosowania przesłanka, o której mowa w art. 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej**, w postaci możliwości ograniczenia swobody działalności gospodarczej ze względu na ważny interes publiczny. Interes ten jest co prawda ideą stojącą za takową zmianą, jednak Projekt w komentowanym zakresie nie pozwala faktycznie na jego ochronę.

*Nie ulega wątpliwości, że wymóg ustawowego określania ograniczeń wolności działalności gospodarczej, zawarty w art. 22 Konstytucji, nakazuje zachowanie odpowiedniej jakości unormowania ustawowego wynikających z klauzuli demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji) – tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygn. akt: II GSK 2466/14. Wielokrotnie podkreśla się, że **jednym z przejawów demokratycznego państwa prawnego jest równość praw jednostek.***

W świetle konstytucyjnej zasady równości **nie wolno tworzyć prawa różnicującego sytuację prawną podmiotów, których sytuacja faktyczna jest taka sama.** Sprawiedliwość wymaga, aby zróżnicowanie prawne podmiotów pozostawało w odpowiedniej relacji do różnic w ich sytuacji faktycznej jako adresatów danych norm prawnych (por. wyr. TK z 26.3.2007 r., K 29/06, OTK-A 2007, Nr 3, poz. 30). Przenosząc powyższe na grunt Projektu zwracamy uwagę, że art. 1 pkt 8 ppkt 1 lit b. Projektu w istocie dokonuje takiego różnicowania. Izba nie znajduje bowiem uzasadnienia dla wprowadzania zakazu obrotu napojami alkoholowymi tylko przez stacje paliw, podczas gdy inny podmiot, umiejscowiony w tej samej lokalizacji lub w najbliższym sąsiedztwie stacji, np. dyskont, sklep monopolowy czy sklep typu *convenience*, takim zakazem nie będzie objęty. Projektodawcy zdaje się umykać,

że powszechnym w dzisiejszych czasach zjawiskiem jest lokalizowanie w obrębie lub sąsiedztwie stacji paliw sklepów spożywczych lub punktów gastronomii. Naruszając powyższą dyrektywę, **przewidziana Projektem regulacja doprowadzi jedynie w ocenie Izby do spadku obrotów napojami alkoholowymi na stacjach paliw, przy ich jednoczesnym zwiększeniu w pozostałych, sąsiadujących ze stacjami paliw obiektach.** Działania takie uznać zatem należy za **zaburzające w sposób nieuprawniony konkurencję na rynku** i rodzi pytania o podłoże takich inicjatyw ustawodawczych.

Tym samym przedstawiony projekt nie odpowiada konstytucyjnemu założeniu ochrony ważnego interesu publicznego, skoro obywatel nie mogąc kupić alkoholu na stacji paliw, przejdzie dosłownie kilkanaście lub maksymalnie kilkadziesiąt metrów i zakupi go w zwykłym sklepie. Nie jest realizowaniem zasad poprawnej legislacji tworzenie przepisów, gdy obejście celu tych norm jest tak banalnie proste i dostępne dla każdego. Projektowana zmiana nie przystaje do dzisiejszych realiów i zwyczajnie nie spełni swojego założenia, a jedynie doprowadzi do nieuzasadnionej nierównowagi na rynku **poprzez dyskryminację jednego typu przedsiębiorcy w jednej lokalizacji i umożliwienia niezakłóconego prowadzenia działalności innemu przedsiębiorcy w dokładnie tej samej dla konsumenta lokalizacji.**

Wspomniana wolna konkurencja jest jednym z najważniejszych gwarantów konstytucyjnej wolności gospodarczej. W orzecznictwie najwyższych organów władzy sądowniczej podkreśla się też związek między wolnością działalności gospodarczej a "równością konkurencji" (tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 13.5.2009 r., II GSK 911/08). Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej co prawda nie ustanawia wolnej konkurencji w swoim tekście, ale czyni to rozwijająca jej postanowienia ustawa z 16.2.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów regulująca m.in. zasady i tryb przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję. Należy też dodać, że w strukturze sądownictwa powszechnego działa Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (do 15.12.2002 r. nosił nazwę Sąd Antymonopolowy) stanowiący wydział Sądu Okręgowego w Warszawie. **Państwo Polskie kładzie tym samym istotny nacisk na ochronę wolnej i równej konkurencji. Jednym bowiem z podstawowych zadań Ustawodawcy w tym zakresie jest stworzenie i ochrona mechanizmów sprzyjających funkcjonowaniu rynku opartego na konkurencji, a w konsekwencji takich, które mają skutecznie chronić przedsiębiorców przed ingerencją w sferę ich wolności gospodarczej w sposób mogący naruszać równość szans w znaczeniu szerokim i uczciwą grę i rywalizację o klientów. Wbrew powyższemu, projektodawcy postulują wprowadzenie przepisu, który nie tylko nie zapewni przedsiębiorcom wspomnianej ochrony, ale wprost zaingeruje w sferę ich wolności, uniemożliwiając równe rywalizowanie o względy konsumentów.** Jest to zatem rażące naruszenie konstytucyjnie chronionych wartości, wywodzonych z zasady społecznej gospodarki rynkowej. Poruszane w niniejszym akapicie wartości znajdują swoje oparcie nie tylko w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ale także w aktach prawa międzynarodowego, współtworzących

polski porządek prawny. Przykładowo w art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi się, że: *Unia ustanawia rynek wewnętrzny. Działa na rzecz trwałego rozwoju Europy, którego podstawą jest zrównoważony wzrost gospodarczy oraz stabilność cen, społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego oraz wysoki poziom ochrony i poprawy jakości środowiska. Tymczasem projektowane rozwiązanie mierza jedynie do obniżenia konkurencyjności.*

Co więcej, dotychczasowa treść art. 14 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadzała przedmiotowe ograniczenia w określonych miejscach, których głównym celem prowadzenia nie jest osiągnięcie zysku z handlu. Sytuacja ta wygląda zgoła odmiennie w przypadku stacji paliw. Istotą prowadzenia takich obiektów jest właśnie osiągnięcie zysku z handlu. **Kierując się zasadą proporcjonalności, przedmiotowe ograniczenie nakłada na stacje paliw zbyt duże ograniczenie, w porównaniu do płynących z niego korzyści, które w ocenie Izby będą praktycznie zerowe.**

Jak zostało to zasygnalizowane powyżej, uzasadnienie Projektu odnosi się do przedmiotowej zmiany w sposób lakoniczny. Projektodawcy nie zdecydowali się bowiem na przedstawienie jakichkolwiek argumentów przemawiających za zasadnością wprowadzenia przedmiotowego ograniczenia.

Ograniczono się do ogólnikowego zdania:

Celem projektowanej ustawy jest ograniczenie nadmiernej dostępności alkoholu i przeciwdziałanie jego promocji. Projekt przewiduje m.in.: całkowity zakaz reklamy i promocji wszystkich napojów alkoholowych, w tym piwa; zakaz sprzedaży alkoholu na stacjach paliw, w zakładach leczniczych oraz w godzinach nocnych na terenie całego kraju (22:00–6:00); wprowadzenie obowiązku weryfikacji wieku przy zakupie; zakaz sprzedaży alkoholu poniżej sumy podatku akcyzowego i VAT; uregulowanie sprzedaży internetowej wyłącznie z odbiorem osobistym po okazaniu dokumentu tożsamości.

Co więcej, w sekcji deklarowanych skutków regulacji, projektodawcy wprost wskazują, że Projekt przyczyni się do spadku obrotów na stacjach paliw, jednocześnie nie będąc w stanie określić (choćby w przybliżeniu) spodziewanych korzyści, które miałyby wynikać z wprowadzenia omawianej regulacji, w postaci chociażby procentowego spadku spożycia napojów alkoholowych.

Po stronie kosztów dostosowawczych (przedsiębiorcy) należy się spodziewać wydatków na procesy compliance w kanale e-commerce (wdrożenie i egzekwowanie odbioru osobistego z weryfikacją wieku), a w handlu potencjalnego spadku przychodów ze sprzedaży nocnej napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejsce zakupu oraz na stacjach paliw.

2. Ocena przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych

Projekt wpłynie na producentów alkoholu, dystrybutorów i detalistów (zakaz nocnej sprzedaży, zakaz sprzedaży na stacjach paliw, nowe wymogi przy sprzedaży internetowej), a także branżę reklamową i marketingową (całkowity zakaz reklamy i promocji). Część przedsiębiorców poniesie koszty dostosowawcze, jednak wpływ ten ma charakter przejściowy i nie zagraża stabilności sektora. Jednocześnie regulacja ograniczy koszty społeczne wynikające z nadużywania alkoholu, które obecnie liczone są w dziesiątkach miliardów złotych rocznie, i w dłuższym okresie przyniesie pozytywny efekt gospodarczy poprzez zmniejszenie absencji chorobowej, wypadkowości i wydatków publicznych.

3. Wpływ na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

Nowe wymogi dotyczące sprzedaży obejmą wszystkie kategorie przedsiębiorców, niezależnie od wielkości. Najsilniej odczują je małe sklepy całodobowe, prowadzące nocną sprzedaż alkoholu, oraz stacje paliw, które utracą możliwość handlu alkoholem. Mikro i mali przedsiębiorcy działający w tym segmencie będą musieli dostosować model biznesowy do nowych warunków. Z drugiej strony, jednolity zakaz nocnej sprzedaży na terenie całego kraju zmniejszy zjawisko nieuczciwej konkurencji między gminami, w których obowiązywały różne regulacje.

3. Skala oddziaływania

Obciążenia będą odczuwalne dla kilku tysięcy przedsiębiorców detalicznych w całym kraju, w tym w szczególności dla sklepów całodobowych i stacji paliw. Dla części producentów będzie to oznaczać konieczność dostosowania procesów produkcyjnych do nowych wymogów materiałowych i etykietowych. Jednocześnie przepisy przejściowe (np. możliwość sprzedaży zapasów do 31 stycznia 2026 r.) ograniczają ryzyko gwałtownego wzrostu kosztów.

Takie arbitralne, nieoparte żadnym uzasadnieniem, analizą, czy chociażby wyjaśnieniem, wprowadzanie zmian w prawie nie licuje z zasadami poprawnej legislacji. Tym bardziej, jak wskazano w treści niniejszego wystąpienia, przedstawioną w powyższym zdaniu hipotezę o zmniejszeniu problemów wynikających z powszechnej dostępności alkoholu banalnie łatwo obalić poprzez zwykłą weryfikację wizualną, bowiem w okolicach wielu stacji paliw lub bezpośrednim ich sąsiedztwie znajduje się wiele dyskontów, placówek monopolowych czy sklepów typu convenience, w których bez problemu można nabyć alkohol. Z kolei inna weryfikacja faktyczna oraz wizualna pokazuje, że w wielu większych miejscowościach, miasteczkach i miastach w ogólnej liczbie punktów posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu, udział stacji paliw w tej ogólnej liczbie jest nieznaczny. Izba jako przykład pokazuje dzielnicę Warszawy np. Wola i Bemowo, gdzie w odcinku ulicy Górczewskiej od Galerii Wola Park do ulicy Lazurowej są dwie placówki stacji paliw posiadające zezwolenia na sprzedaż alkoholu, natomiast na tym odcinku w odległości ok. 1 km. z każdej strony ulicy, działalność gospodarczą w tym zakresie prowadzi kilkadziesiąt placówek. Są to punkty, które w dużej liczbie są czynne również całodobowo, lokalizowane także w osiedlach mieszkaniowych czyli z bliską dostępnością bez konieczności pojechania na stację paliw. A jeżeli obywatel jest zmotoryzowany, to czy dojedzie do stacji paliw, czy do przykładowego dyskontu (gdzie nabędzie alkohol dużo taniej), nie stanowi dla niego żadnej różnicy. Wyłączenie jednego punktu, gdzie w tej samej lokalizacji jest inny, najczęściej tańszy, albo nawet jest ich kilka, jak na zaprezentowanych poglądowych, (załączniki), z pewnością nie wpłynie na zmniejszenie problemów wynikających z dostępności alkoholu, bo on dalej w tych lokalizacjach będzie w pełni dostępny.

Autorzy zmiany nie przedstawiają i nie uzasadniają w żaden sposób, jak wyłączenie akurat tylko stacji paliw ma się przyczynić do spadku problemów związanych z powszechnym dostępem do alkoholu. Projektodawcom zdają się umykać następujące fakty:

- 1) większość społeczeństwa jest dziś zmotoryzowana i może dojechać do dowolnego punktu sprzedaży alkoholu;
- 2) większość stacji paliw znajduje się w sąsiedztwie lub bliskiej odległości od innych punktów sprzedaży, podawania lub spożycia alkoholu, które zakazem nie mają być objęte albo liczba stacji paliw jest bardzo mała w stosunku do innych punktów sprzedaży;
- 3) badania pokazują, że przyzwyczajenia Polaków, w tym młodzieży, się zmieniają, a ogólne spożycie alkoholu spada niezależnie od działań ustawodawcy (w przypadku młodzieży widać wyraźne przesunięcie w kierunku innych używek);
- 4) konsumenci (niezależnie od wieku) nie będą wybierać najdroższego punktu zakupu alkoholu, jakim jest stacja paliw (o ile do niej w ogóle dotrą), a wybiorą dyskonty i sklepy osiedlowe, gdzie alkohol jest zdecydowanie tańszy;
- 5) na utratę przychodów i największe straty narażone zostaną małe polskie firmy prowadzące stacje paliw. Duży operatorzy także odczuwają straty, natomiast mogą zyskać mniejsze i większe sieci handlowe, w większości zagraniczne. Tym samym projektowana zmiana będzie powodować odpływ kapitału za granicę, zwiększenie zysków przedsiębiorców zagranicznych względem polskich, a tym samym utratę wpływów do budżetu;
- 6) wiele małych stacji paliw, będących własnością polskich firm, gdzie przychód ze sprzedaży paliw jest mniejszy, może zostać zamknięta w godzinach nocnych albo w ogóle zakończyć działalność. Skutkować to będzie negatywnymi konsekwencjami dla konsumentów paliw, którzy po paliwo będą musieli pojechać wiele kilometrów dalej;
- 7) na ponad 195 tys. wydanych pozwoleń na sprzedaż alkoholu stacje paliw posiadają niecałe 5 tys. co stanowi zaledwie około 3%;
- 8) na podstawie prowadzonych oficjalnych statystyk policyjnych wynika, że tylko w ciągu ostatnich 6 lat liczba wypadków z udziałem nietrzeźwych kierowców systematycznie spadała stale o kilka procent rocznie – a od 2019 r. do 2024 r. spadła łącznie aż o 27%, bez obostrzeń w zakresie alkoholu na stacjach benzynowych.

Tabela poniżej.

POLSKA

Wypadki z uczestnikami* pod wpływem alkoholu w Polsce w latach 2019-2024

Rok	Wypadki		Ofiary śmiertelne		Ciężko ranni	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
alkohol u uczestników (kierujący, piesi, pasażerowie) ogółem*						
2019	2717	9%	326	11%	1158	11%
2020	2540	11%	327	13%	1169	12%
2021	2488	11%	331	15%	1063	13%
2022	2248	11%	268	14%	909	12%
2023	2074	10%	290	15%	815	11%
2024	1944	9%	258	14%	869	11%
2024/2023	-6%		-11%		+7%	
alkohol u kierujących						
2019	1914	6%	225	8%	818	8%
2020	1852	8%	243	10%	797	9%
2021	1805	8%	242	11%	801	10%
2022	1580	7%	188	10%	662	9%
2023	1465	7%	226	12%	581	8%
2024	1399	7%	199	11%	628	8%
2023/2022	-5%		-12%		+8%	

W załączeniu przesyłamy poglądowo zaledwie kilka zgromadzonych przykładów lokalizacji, w których widoczny będzie komizm w sytuacji wprowadzenia projektowanego przepisu, który będzie też narażać na szwank autorytet Ustawodawcy. Wystarczy bowiem przejście kilkunastu, kilkudziesięciu metrów (mniej niż 50 m), aby przy okazji wizyty na stacji paliw alkohol zakupić.

Ogólnodostępne dane statystyczne potwierdzają, że stacje paliw posiadające koncesje na obrót alkoholem stanowią niewielki procent wszystkich placówek posiadających stosowne zezwolenia na obrót alkoholem. Trudno zatem znaleźć uzasadnienie dla wprowadzenia ograniczeń dotyczących tylko stacji paliw, przy pozostawieniu wszystkich pozostałych placówek handlowych.

Nie jest nam znane jakiegokolwiek kryterium, jakiegokolwiek badania lub analizy, które pozwalałoby na postawienie tezy, że ograniczenie sprzedaży alkoholu na stacjach paliw przyniesie jakiegokolwiek skutki prozdrowotne, prospołeczne czy inne. Tym bardziej, że stacje paliw stanowią ok. 3% placówek posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu. De facto ta swoista dyskryminacja stacji paliw jedynie przekieruje osoby chętne do zakupu alkoholu ze stacji paliw do innych placówek handlowych.

Wyłączenie stacji paliw z obrotu alkoholem (lub jego ograniczenie) w efekcie nie zmierza do osiągnięcia celu w postaci zmniejszenia sprzedaży alkoholu czy też ograniczenia jego sprzedaży w godzinach nocnych. Gdyby takie ograniczenia objęło wszystkie placówki handlowe można by zaryzykować stwierdzenie, że rzeczywiście takie ograniczenie przyniesie skutki w postaci ograniczenia zakupów i spożycia alkoholu. Jednakże jeśli ograniczenie dotyczy tylko wybranych placówek handlowych, obrót tymi artykułami zostanie przekierowany do tych placówek, co do których nie zostaną wprowadzone ograniczenia.

Stacje paliw stały się w dzisiejszych czasach często elementami infrastruktury, które przyciągają usługodawców i sprzedawców w danej lokalizacji, tworząc komplementarne komórki użyteczności publicznej, z których korzystają lokalne społeczności. Naturalnym jest, że wokół stacji paliw powstają punkty handlowe, gastronomiczne, hotelowe, które to wszystkie oferują alkohol. Wyłączenie tylko i wyłącznie stacji paliw z możliwości sprzedaży alkoholu, jawi się **zatem jako jaskrawy przejaw nieuzasadnionego i nieproporcjonalnego krzywdzenia jednego rodzaju działalności gospodarczej pomimo braku jakiegokolwiek** logicznego uzasadnienia tym bardziej, że wraz z nim wprowadzony ma być zakaz sprzedaży alkoholu na terenie całego kraju w godzinach od 22 do 6 rano. Pytanie retoryczne zatem, jakie powstaje, to dlaczego akurat na stacjach paliw również i pozostałe godziny w ciągu doby mają być wyłączone ze sprzedaży alkoholu, a innych sąsiednich placówek już nie. Jeżeli bowiem kierowca może podjechać na stację paliw i kupić alkohol, to równie dobrze może nawet zostawiając samochód na tejże stacji w czasie tankowania, przejść kilkanaście/kilkadziesiąt metrów do sąsiedniego sklepu i tamże też go kupić. Jest to tym bardziej prawdopodobne, że ceny alkoholi na stacjach są z reguły dużo wyższe niż w okolicznych dyskontach czy sklepach. Poza tym, jeżeli kierowca motywowany chęcią spożycia alkoholu decyduje się udać w podróż pojazdem mechanicznym, to równie dobrze jak do stacji paliw, może nim dojechać do dyskontu czy sklepu. Wykluczenie stacji paliw ze sprzedaży alkoholu problemu tego zatem w żaden sposób nie rozwiązuje, a jedynie dyskryminuje przedsiębiorców ze względu na określony profil działalności.

Już dziś obowiązujące przepisy, w szczególności przepisy Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w pełni pozwalają na podejmowanie efektywnych i realnych działań zmierzających do ograniczenia dostępności alkoholu i produktów alkoholowych. Już dziś wiele miast i gmin, w oparciu o obowiązujące przepisy, wprowadziło ograniczenia w sprzedaży alkoholu w wybranych przedziałach czasowych.

Tego typu legislacja narusza zatem zasady właściwego tworzenia przepisów, w szczególności reguł *reductio ad absurdum*, gdyż w kontekście poprawnej legislacji mówimy o dążeniu do uchwalania przepisów, które nie są absurdalne i nie prowadzą do niedorzecznych konsekwencji. Legislacja powinna być logiczna i racjonalna – projektowana zmiana takową nie jest.

Mając na uwadze powyższe argumenty, zmiana art. 14 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi i wychowaniu w trzeźwości, poprzez dodanie projektowanego pkt 3a nie odpowiada konstytucyjnym regułom ograniczania swobody działalności gospodarczej, a tym samym **nie powinna zostać wprowadzona do polskiego porządku prawnego.**

Z poważaniem

Halina Pupacz

Prezes Polskiej Izby Paliw Płynnych

Załączniki:

Załącznik 1. dane z Ministerstwa Rozwoju i Technologii z 2024 o ilości pozwoleń na sprzedaż alkoholu / do obu projektów

Załącznik 2. zdjęcia poglądowe, lokalizacyjne / do obu projektów

Załącznik 3. mapka z lokalizacją sklepów / do obu projektów